

rzucac tak pociągające, pełne czaru, a przytem i ostrożności spojżenia; marzą o małżeństwie jak o roszkocy, jak o wyzwoleniu, często jak o sumie pewnych wygód, o poprawieniu bytu, o możności bawienia się i t. p. Wszystko jednak po większej części ogranicza się na tem, na przygotowaniu arsenałów, na atakach wojennych, na zamysłach podbojowych.

Zaopatrzone w cel ten, a raczej w jedną stronę jego, pomijają drugą, najważniejszą. Jeżeli bowiem posłannictwem kobiety jest rola żony, to czyż najpierwszym obowiązkiem matki nie powinno być przygotowanie do jaknajlepszego spełnienia tego posłannictwa? Czyż przy wychowaniu dzieci nie należy je tylko kształcić na powabne panny, na zachwycające lalki salonowe, ale i na szlachetne obywatelki, na godne żony, na rozsądne matki?

Idzie nam głównie o nadanie wychowaniu kierunku praktycznego, o pielęgnowanie zdrowia fizycznego i moralnego, o grunt poważny, o podstawy ściśle naukowe, o kształcenie umysłu tak, aby się rozwinął trzeźwo i prawidłowo.

Kobieta już każda posiada wrodzony pociąg do próżności, która w pewnym umiarkowanym stopniu dodaje jej nawet wdzięku. Wychowanie nowoczesne, zasadzające się na paplaninie modnymi językami, na rozwinięciu kilku talentów (!?) towarzyskich, jest, jak je nazwał jeden z myślicieli nowożytnych, „systematycznym nauczaniem próżności“.

Wszystko jest tu obliczone na efekt; uwaga zwrócona głównie na powierzchowne i na pokusy wystawione zalety, nie mówiąc już o innych złych stronach domorosłych talentów.

W usposobieniu kobiet leży także pewien pociąg do marzycielstwa, do egzaltacji, wstret zaś do rozsądnego i ścisłego, systematycznego myślenia. Poprzez stawianie na czytaniu powieści i poezji, popęd ten często nadmiernie rozwija, wyradzając chorobliwą fantazję. Skutki jej są bardzo liczne, bardzo różnorodne i bardzo... szkodliwe. Zbyt wybujała wyobraźnia wpływać może na ustrój moralny i fizyczny kobiety, unieszczęśliwić ją na całe życie.

Istoty niezdolne zdać sobie jasno sprawy ze swego położenia, tem samem stosować się do niego, do stanowisk mężów do stanowisk własnych nie potrafią. Najlepsze w gruncie, będą zawsze nieszczęśliwe i niezadowolone, bo w wiecznej pozostają niezgodzie z otaczającym go światem; narażone są ciągle na rzeczywiście lub urojone zawody, wmawiają sobie, że są zapoznane, pozują na bohaterki, marzą o świetnej karierze i t. d.

Czasu by nie stało na wymienianie wszystkich złych następstw zbyt wybujałej fantazji. Jednem z najważniejszych jest rozwinięcie chorobliwe nerwowości, tak powszechne w naszym czasie. Ciekawych odsyłamy do dzieła: „O wpływie wyobraźni na duchowy i moralny ustrój człowieka“ przez Descensela, gdzie autor specjalnie zajmuje się podobnymi objawami i obszernie je rozbiera.

My zaznaczamy je i zwracamy na nie uwagę dla tego tylko, aby wykazać potrzebę wprowadzenia nauk ścisłych do systemu dzisiejszego nauczania kobiet.

Przy wykładanej zwykle historii, geografji, rachunkowości, przy jaknajdokładniejszym poznaniu języka ojczystego i kilku obcych, zależnie od możności i chęci, należy wprowadzić nauki przyrodnicze, a szczególnie: zoologję, botanikę, fizykę, fizjologję i higienę.

Nauki te są pożywnym i zdrowym pokarmem dla rozwijającego się umysłu, zapełniają myśl, wytykają drogę budzącej się wyobraźni i nie dozwolają jej zboczyć na manowce, przyuczają do rozwagi, do zastanawiania się, do zdawania sobie sprawy ze zjawisk nas otaczających.

Dosyć rozpowszechnionem jest uprzedzenie, jakoby nauki podobne gasiły poezję i uczuciowość, ten piękny urok młodzieńczy; przeciwnie kształcą one nie tylko umysł ale i serce. Ogólna harmonja wszechświata, prawa odwieczne, niezmienne, rządzące nim, ład i porządek ogólny przyrody, zgodność, jedność i dokładność szczegółów, wznoszą ducha w sfery szlachetnego uniesienia i zapału, uczą kochać piękno, a zwłaszcza piękniejszą od wszelkich urojen prawdę. Zwiększają one wrodzone zamiłowanie do zjawisk natury i do zachwytów nad formą estetyczną, dodają znajomość treści, przyczyn, które się na nią składają.

Coż może być więcej wzniosłego nad światło prawdy, nad połączenie jej z poezją, z wiedzą, z rozumem? Czyż obrazy podobne uczą nas myśleć, zastanawiać się, dociekać prawdy, nie uczą zarazem kochać, podziwiać rzeczy prawdziwie wielkich i szlachetnych, wznosić się myślą po nad małostki życia codziennego?

Zoologja zapoznaje ze światem zwierzęcym, z którym kobiety szczególnie jako gospodynie w ciągłej są styczności; rozwija pojęcia, jest słowem niezbędną w najbardziej elementarnem wykształceniu.

Botanika dla kobiet, ogólnie tak przywiązanych do kwiatów, podwójny powinien posiadać urok, nadaje bowiem zamiłowaniu temu charakter więcej pożyteczny, zapoznaje bliżej z rolą, jaką kwiatki ulubione grają w stosunku do innych rodzin, wtajemnicza w fizjologiczne ich działanie, w życie wewnętrzne roślin, w stosunek ich do całej przyrody, a przytem daje wiele rad praktycznych przy pielęgnowaniu roślin.

Fizyka zdaje sprawę z codziennych otaczających nas zjawisk, przytem przy używaniu praktycznych różnych wynalazków, ostrzega i uczy jak się zachować w danym wypadku, aby uniknąć lub zapobiedz złemu.

Główny jednak nacisk położymy na fizjologję i higienę.

Fizjologja mówi o rzeczach nam najbliższych, o nas samych, o naszym organizmie i codziennych funkcjach jego, zwraca uwagę na ważność odpowiednio zastosowanych pokarmów, na potrzebę pielęgnowania zdrowia, na niebezpieczeństwa ciągłe, na które jesteśmy wystawieni, Hygienę znów podaje środki zaradcze, przepisy ku urządzeniu całego trybu życia, mieszkań i t. d., sposoby zapewniające nam zdrowie i siły.

Obie więc nauki zapobiegają lekkomyślności tak często przytrafiającej się w pannach, a która gorsze jeszcze pociąga skutki dla mężatek i matek naszych; chronią od wielu chorób, każą wystrzegać się wielu zgubnych wpływów i zboczeń (jako to. przeciębienia się, zbytniego zamiłowania tańca i t. d.), które często życiem, a przynajmniej zdrowiem przypłacamy.

Kobiety nasze z każdym pokoleniem są słabsze, węższe, coraz to więcej skarłowaciałe. Wiele przyczyn składa się na to. Główne jednak środki zaradcze mamy w naszym ręku, a raczej w naszej głowie mieć powinniśmy. Dziwnem jest za-

niedbanie najwięcej kochających matek. Znałem osobiste takie, które cieszyły się, że córki ich odznaczają się „wiotką, wysmukłą postacią,“ że mają „płec bladą, przezroczystą,“ że wyglądają zatem „idealnie,“ — a co jeszcze więcej znaczy u pań naszych — „dystyngowanie, arystokratycznie.“ Wiele zdrowych, rumianych dziewcząt wstydzi się kolorów swoich, i stara się je wszelkimi siłami utracić. Gdyby wiedziały, ile zapasu, jakiego zasobu sił będą potrzebowały w przyszłym życiu swoim!

Wina leżeć będzie zawsze po stronie matek, one to powinny zwrócić uwagę na zdrowie swoich dzieci od najmłodszego wieku, karmić je w sposób dla ich konstytucji najwłaściwszy, hartować przeciw wszelkim zaziębieniom, przyzwyczajając do zimnej wody, codziennych przechadzek, ciała rozwijać ćwiczeniami gimnastycznymi, w ubraniu nie stosować się ślepo do przepisów mody, (która czasem wyskoki swoje posuwa zadaleko), a szczególnie do szkodliwych jej wybrków, jak korki, sciskanie się sznurówkami i t. d.

Bierzmy przykład pod tym względem z roślami, silnych, dziarskich angielek i amerykanek. Postacie takie, pomijawszy wdzięk ich estetyczny, gdy odznaczają się jeszcze umysłem odpowiednio rozwiniętym, posiadają wszelką możność zadóścuczynienia wszystkim swoim obowiązkom, pokoleniu swemu przekazują siły żywotne, fizyczne i moralne.

Na wszystkie te tak ważne punkty zwracają uwagę wyżej wymienione nauki, dla tego nie możemy znaleźć słów dostatecznych do zalecania ich. Wielu powiedzieć mogło, że naiwność, ten urok najwyższy dziewczęcia, ponętny i powabny jak puszek brzoskwiń, utraci na tem, że należy córki chować w zupełnej nieświadomości przyszłych ich obowiązków, stosunków życiowych i t. p. Smutny to urok, którego trwanie krótkie, chwilowe, powiedzieć można, a następstwa zgubne i długie...

A przytem... ciekawość, to przecież wada kobiet, a tembardziej dorastających podlotków, — lepiej więc aby ją zaspakajała w rozsądny i odpowiedni sposób matka, aniżeli pokatne szeptki bon, pokojówek lub serdecznych koleżanek i przyjaciółek.

Przezorna i mądra matka sama znać może usposobienie swego dziecięcia, zastosować się do niego i wybrać szczęśliwie z tych trudności. Z taktem i delikatnością odkryje córce pewne strony życiowe, obznajmi ją z przyszłemi obowiązkami tak, aby ani serce, ani umysł dziecięcy nie stracił na prostocie i czystości.

Kobiety u nas jednak czują pewien wstret do nauk poważniejszych. Czemu to przypisać? Po części przyzwyczajeniu do lekkiej strawy powieściowej: nie chcą one i boją się natężyć umysłu i głębiej wniknąć w jaką poważniejszą kwestję. Trudności to jednak drobne; pierwszy krok przebyty przekonałby, wyrażając się po chłopsku, że „djabeł nie jest tak czarnym jak go malują,“ a przytem zdolności polek, które sprytem i inteligencją słyną we wszystkich krajach, przelałyby prędko początkowe trudności.

W głównej więc części wina leży po stronie mężczyzn. Zdziwicie się może, panowie! Pionierzy postępu, ludzie nauki, jedyni kompetentni sędziowie w tej mierze, którzy czerpiecie pełną czarą wiedzy, — odmawiałybyście nam mieli czerpać z niej chociaż po łyżeczce od kawy?

Tak jest jednak — oni to w istocie, przez upór ja-

— Aha! przeciągle rzekła kobieta i usiadłszy na kufierku swym, patrzyła na dziecko.

— Wyrzucili cię powtórzyła, a któż cię wyrzucił?

— Pan! odpowiedziało dziecko.

— Pan! to znaczy Jakób, obrzydły pijaczysko to, co tu po nocach takie hałasy wyprawia. Bił żonę? co?

— Bił, potwierdziło dziecko i zaszlochało.

— No proszę! bił znowu! a to kiedyś kryminalista będzie z niego, ani chybi! a ciebie wziął i tak bez ceremonji za drzwi wyrzucił, na deszcz, chłód i noc! Zkądże ci znowu przyszło do głowy przyjść do mnie? Ot pewno dla tego, że ci tam onegdaj chleba odrobinkę dała. No, a chcesz teraz mleka?

Głośniej daleko niż wprzódy dziecko odrzekło.

— Chcę.

Stara kobieta pochyliła się i wydobyła z pod stołu mały garnek przykryty papierem. Podała go dziecku.

— Wypij połowę, rzekła, a resztę ja jutro sama na śniadanie wypiję. No, dodała i tobie też dam trochę!

Dziecko piło chciwie, lecz gdy dosięgło połowy zawartości garnuszka, stara mu go z rąk odebrała i znowu schowała pod stół. — Czegóż tak trzęsiesz się cała jakbyś miała febrę, he? czy ci zimno? Czy to innego odzienia nie masz tylko ot tę koszulinę?

— Nie masz, odpowiedziała Juljanka.

— No, to już ja ci z pewnością nie dam, bo mi ot

też ostatni łachman drze się na plecach. Tylko tam jeszcze jest jakaś szmata...

Ściągnęła złóżka chustę dużą, podartą, istną szmatę i owinęła nią, spowiała w nią prawie dziecko. Potem zaprowadziła ją do kąta, pomiędzy piecem i ścianą.

— Teraz usiądź tu albo połóż się i śpij! Ot chustkę mi tylko moja zabrałaś i nie będę miała czem okryć się w nocy... chyba tym oto szlafrokiem... no, śpij spokojnie... Jakób tu nie przyjdzie.

Juljanka usiadła, ale pomimo zmęczenia nie usypiała lecz patrzyła na nową opiekunkę swą, która siedząc znowu na skrzyni, robiła już swą siatkę i wciąż mówiła. — A ja tu jeszcze kawałeczek siatki zrobię... niepóźno... niepóźno... jedenasta godzina nie biła jeszcze na farnym zegarze, a do jedenastej trzeba zawsze robić siatkę... siatkę, nie co innego... włóczkowe roboty robią się w dzień, bo oczy więcej męczą... oj! oczy! oczy! uciekają!

Westchnęła i spojrzała ku kątku w którym siedziało dziecko.

— Nieboractwo! ten dragal Jakób do kryminalu kiedyś pójdzie, a i syn jego kryminalistą będzie, ani chybi! jabłko od jabłoni... Kamienie mi tu śmie rzucać przez okno! Patrzącie go! gdyby tak trzydzieści lat temu, kazałabym mojej służbie złapać łotra i dobrze go skarcić... moja służba! oj! była kiedyś, by-

ła! ale już dawno jej nie ma! kto by się był spodziewał...

Przy ostatnich wyrazach, fałdy czoła jej tak podniosły się w górę, jakby ogarnięte były niezmiernem zdziwieniem, a pasma siwych włosów żałośliwie opadały na nie.

W tem, kędyś, w dalekim środku miasta, kościelny zegar wybijać począł godzinę. Stara kobieta wyciągnęła w górę cienki, biały palec i liczyła. — Raz! dwa! trzy! cztery!

Gdy wyrzekła: jedenaście! zegar bić przestał. Wstała i składać zaczęła swą robotę.

— Dawniej, siedziało się do pierwszej i do drugiej po północy, w salonie... z gośćmi... salon! oj! oj! był kiedyś, był! ale dawno go już nie ma... jest za to ta oto kłitka! kto by się był spodziewał!

Zdjęła okulary i zamrugła powiekami.

— Żeby tak dawne oczy moje, wyszłyabym dywan taki, jak był ten, co przed kanapą moja kiedyś leżał! Ot wzięłabym za niego pieniądze gmach, ale oczy... oj! oj! są jeszcze, są ale już uciekają... a jak do reszty uciekną...

Tu, nie tylko zmarszczki czoła jej poruszały się zwawo ale i głowa cała trząść się zaczęła, tak zupełnie jak gdyby przepowiadała, że coś straszego, okrutnie straszego stać się musi, gdy „oczy do reszty uciekną.“

(Dalszy ciąg nastąpi).

kiś, ślepe trzymanie się tradycji, przez przesad i niechęć bliższego wniknięcia w te kwestje stała tu w części na przeszkodzie.

Kobieta zajmująca się nawet z lekka, „połebkach“, poważniejszą trochę studjami, budzi w nich wstręt, znajduje nazwę pogardliwą sawantki. Sądzą, że skoro będzie znała fizjologiczną funkcję serca, przestanie wierzyć w przenosną, uczuciową jego stronę, że utraci kobiecość i „das ewig Weibliche“ Göthe'go, będzie najgorszą matką, żoną, gospodynią; wyobrażają sobie, że w domu podobnej osoby obiad się zawsze spóźni, pieczone będzie przypalona, w pokoju nieład, dzieci brudne i t. d. Najgłupsza gąska, nie mająca pojęcia o kierowaniu dziećmi, największa kokietka, trawiała dnie przed lustrem, a wieczory na zabawach, nie wydaje im się tak zgubną dla domowego ogniska, tak go nie godną, jak kobieta, poświęcająca kilka godzin dziennie poważnemu czytaniu.

Ależ panowie mężowie! Pomyślcie trochę nad tem, że istota wykształcona rozsądniej oceni i obrać i przygotować dla was potrafi pokarmy, skoro będzie wiedziała, że część pokarmów wesana zostaje do krwi, a krew jest rozpuszczonym organizmem, materiałem budowlanym dla ciała naszego, że najlepiej utrzyma czystość powietrza w mieszkaniu, gdy znać będzie wartość jego i wpływ na oddechanie.

Lepiej jeszcze posłannictwo swoje oceni i dzieci wychowa, nie będzie tracił czasu na płótkach, a psuć humoru w drobnostkach życiowych, którym ulegają osoby ograniczone, nie będzie kłócić się ze służkami i łatwiej wyrobi sobie łagodny, jednostajny charakter, łatwiej zapanuje nad małymi nieprzyjemnościami codziennego życia. Mniej także wartości przywiąże do zbyteków, do coraz to nowych strojów, a wierzyć mi — najlepsza książka nie kosztuje tyle i trwa dłużej, niż kapelusik „demi saison“. Panowie więc szanowni, aby wzruszyć was, pukam nie do serc waszych, ale... do kieszeni: zwracam uwagę na doniosłość ekonomiczną kwestji.

Na tej odezwie kończę dzisiejsze uwagi moje; od was bowiem dużo zależy: celem kobiety podobać się wam, dla dopięcia zaś tego celu poświęcają tyle czasu i starań, że choć część tego w sposób odmienny a korzystny dla was i dla siebie obrócićby mogły. (*).

M. H.

(*) Zgadamy się najzupełniej na większą część wywodów szanownej autorki, czynimy to jednak z pewnymi zastrzeżeniami.

Zdaje się nam bowiem, że oprócz starania o rozwinięcie sił fizycznych, które rzeczywiście od pewnego czasu bardzo szwankują w kobietach naszych i o zabytek nauk wyższej przytoczonych, należałoby, ażeby matki nasze usiłowały wyuczyć swe córki fizjologii igły, higieny kuchni i fizyki całego ładu domowego.

To są nauki równie nie do pogardzenia, bo z nich nieraz całe przyszłe szczęście płynie. A przytem i głównie przypominamy, że kobietom naszym przede wszystkim w Bogu i z Bogiem poczynać należy.

Na szczęście nie odstąpiły one pod tym względem od tradycji babek swoich, a jeżeli się zdarzają wyjątki, to niewczesnym pojawieniem się swego dozwolają one lepiej ocenić te z naszych niewiast, które, a jest ich dzięki Bogu znaczna większość, nie hołdując nowym teoriom, odważnie a zaciebie przechowały w sercu z krwią przekazane zasady religji i moralności. — P. R.

TEATR.

— B — Zgodzili się dziś nieledwie wszyscy na to, że Bellini jest najnudniejszym z kompozytorów, a „Lunatyczka“ najnudniejszą z oper Bellini'ego.

SPOTKANIE JANA Z DJABŁEM MORSKIM (1) PRZEKŁAD Z ANGIELSKIEGO.

— Janie, widziałeś kiedy octopusa?
— Nie zdaje mi się panie, nawet nie pamiętam czy kiedy o tem slyszalem. Dziwne imię, nieprawdaż, sir?

Po dłuższym niż zwykle krążeniu wśród wysp na oceanie Indyjskim rozsianych, zarzuciliśmy kotwice nieopodal Batawi i przeglądaliśmy właśnie nadesłane z kraju podczas naszej nieobecności numery Times'a, których spory stos leżał przede mną. Naturalnie przeczytałem pierwiej od innych najświeższe numery dziennika, i dziś dopiero po południu, gdy odbyłem godziny służby okrętowej, a skwar zbyticzny nie dozwalał myśleć o wycieczce na ląd, zacząłem z nudów przerzucać numery dawniejsze i natrafiłem na artykuł kilka miesięcy temu drukowany w Timesie a żywo rozbierający kwestję czy istnienie octopusa jest prawdą czy zmyśleniem.

Jan, na morzu wzrosły i zestarzały majtek, niemiec rodem, dawniej ode mnie znajdował się na naszym okręcie i lepiej niż ktokolwiek z nas, znał tysiączne dziwiny morskiej przyrody. Jan był przytem jednym

(1) Djabłem morskim albo djabłem rybą (devil fish) nazywają majtkowie angielscy polipa, zwanego inaczey osmiornicą, sepją, kalmarem, glowonogiem, — sławną pieczęć opisaną przez Wiktora Hugo w Pracownikach morza. Przep. 17.

Oczy zupełnie słuszenie?

Nam się zdaje, że pewne kierunki w sztuce nie da się oddzielić od jej historii, a wyrazem takiego kierunku był przed pół wiekiem Bellini.

Zrodzony w atmosferze bladego naśladowstwa wielkich mistrzów XVIII wieku, wśród wymuszonych i naciągniętych form muzycznych, uprawianych przez Mayera, Paëra i General'ego, Bellini stał się dla muzyki tem, czem dla poezji byli Manzoni i Silvio Pellico, natchnionym nowatorem rozkuwającym pęta, w których Napoleon tak długo wężził ideały i szlachetne natury ludzkiej instynktu.

Bellini jest duchowym potomkiem Paesiella, a to pokrewienstwo szczególnie uwydatnia się w „Lunatyczce“, streszczającej całą indywidualność kompozytora. Drga w tej partycji szczere uczucie, odgłos tęsknych melodyj, które od wieków powtarzają sobie pasterze sycyjlijscy. Unosi się nad nią melancholja pogodna Teokryta, Pergolezego i Paesiella, na którą składa się natura pełna blasków słonecznych i sinych oddali, rozpostartych nad ozłoconymi falami morskimi.

Melodyjność Bellini'ego była pewną reakcją, którą sobie obecnie nie każdy uprzytomnić może; trudno też byłoby napisać dziś „Lunatyczkę“, a trudniej ją może zaśpiewać, aniżeli by się na pozór wydawało.

Stworzył ją autor dla Pasty i Rubini'ego, a pierwsi śpiewacy Grisi, Tamburini i Lablache, śpiewali „Purytanów“.

Ale byli to artyści innej szkoły — nie tej, do której panna Chiomi należy.

Charakter tej szkoły określiliśmy już kilkakrotnie. Polega ona głównie na wyrazistości frazowania, na dobitnym akcentowaniu dykcji przeważającej nad śpiewem.

Ze traktowana w ten sposób „Lunatyczka“ nie podobałaby się Bellini'emu — o tem zapewnić nie potrzebujemy; że nią panna Chiomi mniej też i publiczność zainteresowała, — to również nie ulega wątpliwości.

Były tam rzeczy dobre, było kilka dramatycznych frazesów w finale akcie drugiego; w allegro kończącym operę: całość nie wzniosła się po nad poziom poprawnego, umiejętnego, lecz chłodnego wykonania.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

— Z powodu podanej niedawno w naszym piśmie wiadomości o przybyciu do Warszawy kompanji przedsiębiorców moskiewskich, oraz o układach prowadzonych przez nich i p. Gubonina, stojącego na czele przedsiębiorstwa tramwayowego w Petersburgu, z zarządem miasta Warszawy, w sprawie projektowanych u nas tramwayów, otrzymaliśmy pewne bliższe informacje. Informacje te nie zaprzeczają bytności wymienionych osób w Warszawie, odnoszą się raczej do formy, niżeli do treści podanej przez nas wiadomości. Istotnie bowiem zarząd miasta nie jest mocen wchodzić z nikim w żadne układy w sprawie tramwayów, gdyż tak ich budowa, jak i eksploatacja, oddana zostanie drogą konkurencji temu, kto przedstawi najkorzystniejszą dla miasta deklarację. Normalne warunki, pod jakimi przedsiębiorstwo tramwayowe ma być oddane drogą wolnej konkurencji, przez zarząd miejski ułożone, przedstawione dopiero zostały ministerstwu spraw wewnętrznych — rzecz zatem naturalna, że dopóki warunki nie pozyskają zatwierdzenia, żadne układy w sprawie tego przed-

z najlepszych podwładnych, jakich najbardziej wymagający zwierzchnik zapragnąć może. Gdy pełnił służbę u steru, wszelki dozór stawał się zbytycznym, nie tak jak z innymi, których ciągle pilnować trzeba było, aby przez ich niedbalstwo i nieuwagę, okręt nie został narażonym na niebezpieczeństwo. Każdy z nas młodych oficerów uważał to sobie za prawdziwe szczęście, gdy Jan stawał u steru w czasie naszych godzin służbowych, a na całym okręcie nie było nikogo, ktoby nie lubił i nie szanował starego majtko, trochę mruka i opryskliwego nieraz, ale z najpocieszeniem w świecie sercem i zacnego jak mało.

— Poczekajno Janie — odparłem — tak brzmi nazwanie naukowe, ale o ile mi się zdaje, to stworzenie inaczey jeszcze nazywać się musi. Poszukam dalej, może znajdę gdzie jego opis — i przerzuciwszy kilka jeszcze numerów gazety, dodałem: — Zdaje się, że zachodząca wątpliwość nie tyczy się jego istnienia, ale jego wielkości.

— W morzu dużo jest zwierząt większych niż się zdaje tym szczególnie, co nigdy morza nie widzieli — odparł z powagą Jan, przesuując fajkę z jednego kąta ust w drugi, i oparłszy się o poręcz pokładu, wpatrzył się w wodę, tak dziwnie i pięknie przezroczystą, jak nią tylko może być woda oceanu Indyjskiego.

— O! jest i opis octopusa! O ile mi się zdaje, będzie to djabł morski. Ale czyż może on być dość

siębiertwa prowadzone też być nie mogą. Niemniej wszakże pozostaje w swej sile to, cośmy w pierwszym naszym artykule wypowiedzieli, iż liczba zamierzających ubiegać się o przedsiębiorstwo wzrasta i że wymienione przez nas indywidualia, znajdowały się w Warszawie, jeżeli nie dla stanowczych układów w tej mierze z administracją miejską, to przynajmniej dla bliższego na gruncie obznajmienia się z warunkami lokalnymi tak samych robót, jak i eksploatacji, co słuszenie dawało nam prawo powiedzieć, iż tak p. Gubonin jak i moskiewskie towarzystwo, istotnie może mieć pewne szanse utrzymania się przy przedsiębiorstwie.

— Taryfa przewozowa dla zboża, sprowadzanego koleją terespolską z drogi kursko-kijowskiej i brzesko-kijowskiej, zostaje od dnia 15 lutego r. b. podwyższona. Podwyższa ta, jako bardzo mało znaczna, nie wpłynie na zmniejszenie ruchu, powstała zaś skutkiem zmiany taryf kolei kijowsko-kurskiej i kijowsko-brzeskiej.

— Śnieg, który dziś od rana bieli na nowo ulice i dachy Warszawy, widocznie przychodzi nam od strony południa. Najpierwsze wiadomości o wielkich śniegach doszły nas z pod Odessy, — następnie słyszeliśmy o masie śniegu spadłej w stronie Kijowa; obecnie zaś donoszą nam, że nieopodal od Lublina, około stacji drogi żelaznej nadwiślańskiej Milonice, upadły onegdaj i wczoraj tak wielkie śniegi, iż spowodowały przerwę w komunikacji kolejowej.

— Przypominamy, że weksle dyskontowane przez oddział Banku Polskiego podotąd w Jędrzejowie istniejący, płatne będą w oddziale przeniesionym obecnie do Kiele.

— Między artykułami naszego przemysłu fabrycznego, znajdującymi obecnie odbyć za granicą, wymienić możemy także sukna, które od pewnego czasu znajdują chętny pokup szczególnie w Niemczech. We wszystkich większych miastach niemieckich dostać obecnie można naszego fiedlerowskiego sukna, znacznie lepszego od wielu sukien niemieckich. Wywóz sukna rozpoczął się od czasu podniesienia się waluty niemieckiej. Fabryki nasze powinnyby postarać się aby i nadal utrzymały tę nową drogę zbytu swoich wyrobów.

— Urodzaj buraków nie tylko u nas ale również i w zachodnich guberniach Cesarstwa, gdzie przemysł cukrowniczy stoi na wysokim stopniu rozwoju, jest w tym roku mniejszym, niż był w roku zeszłym, który pod tym względem nie należał już do pomysłnych. Jak donoszą nam z guberni kijowskiej, wszystkie tameczne fabryki zakończyły tegoroczną kampanję znacznie wcześniej niż zwykle, z powodu mniejszej ilości buraków. Tracą na tem głównie plantatorowie — fabryki bowiem nie tracą nic, gdyż buraki tegoroczna odznaczają się niepospolitą wydajnością cukru.

— Zużyte szyny, które w znacznych bardzo ilościach sprzedają drogi żelazne, są obecnie dość poszukiwanym materiałem. Używane są one bowiem na sklepienia, a prócz tego wyrabiają się z nich gwoździe, albo też gruba blacha kotłowa.

— Pan W. Hausbrand, kandydat prawa warszawskiego uniwersytetu i obrońca przy sądzie okręgowym

wielkim, aby człowieka wciągnąć pod wodę i pożreć go?

— To oni djabła morskiego nazywają tak dziwnie? — zapytał Jan, odwracając się ku mnie.

— Tak... prawie pewien tego jestem. Posłuchajże Janie tego opisu.

I przeczytałem mu cały ustęp artykułu.

— Tak, tak z pewnością — rzekł stary, który słuchał czytania z uwagą — to opis djabła morskiego. Ale czemu u licha ci panowie, co piszą, nie nazywają rzeczy po nazwisku? Człowiek wiedziałby odrazu o czem mowa. Wszak przed chwilą powiedziałeś panu, sir, że nie widziałem tego... jak tam?..

— Octopusa — odpowiedziałem.

— Ale ja się omyliłem, sir, ja widziałem tę bestję, i niech mnie Bóg Wszechmogący uchwowa od zobaczenia drugiej takiej samej!

Nie można było wątpić, że Jan jaknajszczerzej i z całą powagą mówił to tylko, o czem jaknajgłębiej był przekonany — było bowiem człowiek poważny a bogoboyny, nigdy nie żartujący z rzeczy świętych, nigdy nawet lekkomyślnie imienia ich nie wzywający!

Zmiarkowałem odrazu, że musi to być historia warta słyszenia, ale Jan nie miał jakos ochoty opowiadać.

— Do tej pory dreszcz mnie przechodzi, jak o tem myśle — wymawiał się stary — do tej pory... a przecie to się działo przed osmioma laty.

piotrzkowski, zamieszkały w Łodzi, ma wydać dzieło popularno-prawne w języku niemieckim, pod tytułem: „Anszug der wichtigsten Abschnitte des im Königreich Polen verbindlichen Civilrechts.“ Książka powyższa znajduje się już pod prasą.

== Drugi departament cywilny Izby sądowej warszawskiej, pod prezydencją prezesa Rogozińskiego, zajmował się wyłącznie rozpatrywaniem spraw starych to jest rozpoczętych za czasów dawnego sądownictwa.

Obecnie, ponieważ znaczna ilość spraw, potrzebujących szybkiego rozpatrzenia, została już osądzoną, wokanda będzie w bardziej systematyczny i prawidłowy sposób układana; a mianowicie zaczawszy od dnia 14 b. m. we wtorki rozpatrywane będą sprawy, zapisane do rejestru procesów, które potrzebują szybkiej decyzji, we czwartki sprawy skończone czyli sumaryczne i ordynaryjne w ten sposób ułożone, iż po dwóch sprawach sumarycznych wywoływana będzie jedna ordynaryjna i t. d., w tym samym stosunku; w soboty wreszcie odbywać się będą posiedzenia ekonomiczne.

Prośby o wyznaczenie stałych terminów dla słuchania, przyjmowane będą tylko w następujących procesach: 1) w sprawach subhastacyjnych; 2) wskutek skarg na tymczasowe wykonanie wyroków; 3) w sprawach o eksmisję z posiadania majątków nieruchomości wskutek upływu terminu kontraktu dzierżawy; 4) w skutek skarg incydentalnych; 5) w sprawach o zwolnienie z aresztu majątku ruchomego, na którym położony został areszt za długi osoby drugiej.

Adwokaci przy podawaniu na imię prezesa departamentu prośb o przyspieszenie sprawy, powinni stosownie do wydanej świeżo decyzji, 1) uczynić wzmiankę kiedy sprawa została wprowadzona do rejestru, do jakiego mianowicie rejestru i pod jaki numer; 2) powinni w krótkości wyłuszczyć zasady, na podstawie których sądzą, iż sprawa potrzebuje niezwłocznej decyzji.

Prośby wnoszone przez same strony, bez podpisu obrońcy, jak również prośby wnoszone przez obrońców bez zachowania rzeczonych wyżej przepisów, pozostawione będą bez skutku.

✠ Dziś w nocy zmarł w ataku astmatycznym **Dominik Zieliński** mecenas, członek dyrekcji towarzystwa kredytowego miejskiego.

Zmarły należał do liczby najzdolniejszych prawników u nas. W szczególności w dziedzinie prawa handlowego s. p. Dominik uważany był za najwyższą i jedyną prawie powagę.

Uczestniczył on w wielu tutejszych przedsiębiorstwach i instytucjach, zachowując w nich wpływ jeżeli nie stanowczy to przeważny przynajmniej. W zaprojektowaniu ustawy towarzystwa kredytowego miejskiego, w przeprowadzeniu jej i zastosowaniu następnie, nieboszczyk brał przeważny udział. On, można powiedzieć, był duszą tego towarzystwa, jemu w większej części zawdzięcza ono świetny stan w jakim znajduje się obecnie, gdyż pomimo nadwątłego pracą zdrowia, sprawy tej instytucji brał on zawsze do serca i jej też poświęcał największą część czasu, jakim mógł rozporządzać.

— Niezważaj na deszcz, Janie — nagliłem — teraz już ci to nie zaszkodzi, a kiedy uczeni angielscy spierają się o wielkość octopusa, warto posłyszeć o nim od kogoś, kto go widział na własne oczy.

Żeby go tylko był widział! Ale ja go i czułem na sobie — i na samo tego wspomnienie Jan zatrząsł się cały jak w febrze.

— Jakto? czułeś go na sobie? Dalibóg, Janie, ty widzisz wiele wiesz o nim.

— Więcej niż kto inny, sir! Słuchaj pan — dodał po chwili — jeżeli pan chcesz, to ja panu opowiem jak to było, choć nie lubię każdemu o tem rozpowiadać. Znaleźli się panie tacy, co myśleli że ja albo mówię nieprawdę, albo dodaję dużo, a jak człowiek był w takich opałach, że ledwo z duszą uszedł, to mu przykro-gdy mu ludzie nie wierzą.

— Rozumiem, rozumiem Janie... ale ja się nigdy jeszcze nie przekonałem żebyś kłamał, to też i dzisiaj nie posądzę cię o kłamstwo.

— Dziękuję panu, sir — rzekł stary z miną zadowolona. — Poczekajże pan chwilkę, a ja panu wszystko opowiem, zupełnie tak jak było.

I kołysząc się z nogi na nogę, przeszedł Jan cały pokład i znikł mi z oczu na chwilę, a gdy wrócił miał w ręku spory worek skórzany. Znałem już ten worek z widzenia i wiedziałem, że Jan chowa w nim kosztowności swoje i pamiątki, to też przysposabiając się do słuchania gawędy starego, odłożyłem na bok dzienniki i rozsiadłem się wygodnie na krześle z wyborem cygarem w ustach. Oto co mi Jan opowiedział. (d. c. n.)

Oprócz tego był on radcą prawnym i członkiem rad zarządzających wielu znaczniejszych tutejszych instytucji przemysłowych. Kochał się w pracy i nie ustawał w niej do ostatnich chwil życia. Śmierć jego wyrządza nie małą stratę instytucjom, dla których rada jego i czynna pomoc były wielkimi dźwigniami pomyślności i kwitnącego stanu.

Jako dobry ojciec rodziny, szczerzy przyjaciel i prawy obywatel kraju, s. p. Dominik Zieliński zostawia nie mały żal po sobie.

== W dniu wczorajszym w tutejszym muzeum przemysłowo-rolniczym, odbył się ostatni odczyt p. Wojciecha Gersona „O zastosowaniu sztuki w przemyśle.“

== Sztuchy Redlicha z „Kopernika“ przeznaczone na tegoroczne premjum dla członków Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, rozdane im w krótkce zostaną — gdyż obecnie już znajdują się na komorze i mają być przez Towarzystwo odebrane.

== Od naszego stałego współpracownika p. Bolesława Prusa otrzymaliśmy następujące pismo: „Upraszam szanowną redakcję o zrobienie wzmianki, że na przykład „Kartek z podróży“ nikt nie żądał ode mnie upoważnienia i nikomu też go nie dawałem. — Bolesław Prus.“

== Na wczorajszym pierwszym po ferjach posiedzeniu drugiego kryminalnego wydziału sądu okręgowego, rozpatrywaną była zajmująca sprawa z prywatnej skargi o pobicie przeciw panu S.

Oskarżony, właściciel domu w Warszawie, jeszcze przy końcu roku 1875 miał zajście z jednym zeszłych lokatorów, przy płaceniu mu przez tego ostatniego, raty komornego.

Nas kutek tego zajścia, lokator podał nań do jednego z dawnych sądów pokoju zaskarżenie o pobicie, skutkiem którego w ciągu kilku tygodni nie mógł on pracować.

Pretensja ta, którą skarżący chciał w owym sądzie pokoju umorzyć za wynagrodzeniem rs. 25; po reorganizacji sądowej, przeszła do sądu kryminalnego, na skutek czego wczoraj rozstrzygano wyżej wspomnianą sprawę.

Zawezwani świadkowie, którzy znajdowali się przy zajściu, również płacąc panu S. komorne, zeznawali w ogóle dość rozmaicie.

Ze świadectw ich przecieź, w żadnym razie nie można było wyciągnąć wniosku istnienia obrażeń i pobicia, któreby nie pozwalały skarżącemu w ciągu kilku, a jak później już ustnie oświadczył, choćby dwóch tygodni pracować.

W rezultacie było widocznem, że lokator na uwagę pana S., iż nie dopłacił pewnej kwoty do żądanej summy, znalazł się tak niegrzecznie, że został wydalony z pokoju przez p. S., który jednocześnie posłał po policję.

Sąd biorąc to na uwagę, uniewinnił p. S.

== Ciekawą sprawę o przywłaszczenie cudzej własności, rozpatrywał w dniu wczorajszym drugi departament kryminalny Izby sądowej warszawskiej.

Niejaki X. zaskarżył znajomego swego Z., utrzymując, iż dał temu ostatniemu rs. 100, dla oddania takowej sumy panom Y. W. i U.

Sąd okręgowy łomżyński skazał Z. na 6 miesięcy więzienia i na zwrot skarżącemu 100 rs.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby sądowej, obrońca podsądny, adwokat przysięgły pan S., zwracał uwagę sądu, iż oprócz panów X. Y. W. i U., których zeznania, jako osób poszkodowanych i bezpośrednio w sprawie zainteresowanych, nie powinno mieć wagi, przeciwko klientowi jego walczy zeznanie jednego tylko świadka, również niewiarogodnego, gdyż poprzednio kryminalnie karanego. Zresztą świadek ten zeznał tylko, iż był obecny przy tem, jak X. dawał Z. 100 rs., ale nie wie, w jakim celu to uczynił.

Nadto obrońca utrzymywał, iż oskarżyciele Z. działają w skutek zmywy dla osiągnięcia materialnej korzyści.

Jednakże Izba sądowa, przychyłając się do wniosku towarzysza prokuratora, wyrok sądu pierwszej instancji zatwierdziła.

— Art. nad. — Panie redaktorze! Lat kilka już ubiegło, kiedy fatalnymi okolicznościami przyprowadzony do najsmutniejszego stanu, znalazłem się w takiej potrzebie, że wśród mrozu, bez grosza, w niepalonej izdebce pod strychem oczekiwałem zmiłowania bożego...

W tej to krytycznej chwili niewiadoma ręka za pośrednictwem Twego pisma przysłała mi z pomocą...

Od tego czasu podniosłszy się materialnie, poczuwam się do obowiązku, co rok z nastaniem mrozu przysłać choć małą kwotę z dewizą: „dla tych którzy zimno, od tego, któremu dziś dzięki Bogu ciepło.“

Oby wszyscy wolni od biedy mieli na pamięci mrących z głodu i zimna biedaków.

Przy niniejszem załączam rs. 3. — Z poważaniem

X. X.

Nekrologja.

✠ W piątek to jest dnia 18 b. m. i r., jako w oktawę zgonu s. p. senatora kasztelana Leona **Dembowskiego**, odprawioną będzie żałobna Wotywa w kościele św. Krzyża o godzinie 9½ rano, na którą synowa, wnuki i prawnuki zapraszają. —917—

✠ W dniu 17 stycznia r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p. Konstanaży z Szlaskiewiczów **Traflińskiej**, odprawione zostanie Nabożeństwo żałobne za spokój duszy w kościele św. Marcina przy ulicy Piwnej o godzinie 9-tej rano, na które pozostałe dzieci zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —896—

✠ W piątek, dnia 18-go stycznia za duszę s. p. Bernarda Emmanuela **Bonfils**, i jego małżonki Rozalii z Turowskich odbędzie się żałobne Nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu, na które pozostałe córki zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —842—

✠ S. p. Dominik **Zieliński**, b. obrońca przy Senacie, dyrektor Towarzystwa kredytowego miasta Warszawy, w dniu dzisiejszym zakończył życie. O pogrzebie donoszą jutro ogłoszenia i kłepsydry. —932—

✠ S. p. Joachim **Brzozowski**, emeryt, urodzony d. 27 kwietnia 1827 r., zmarł d. 14 stycznia 1878 r. Zaprasza się Krewnych, Znajomych i Kolegów zmarłego, na żałobne Nabożeństwo w kościele Narodzenia Panny Marji na Lesznie w d. 17 stycznia rano, oraz na wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski zaraz po Nabożeństwie. —942—

✠ S. p. Zygmunt **Małowieski**, syn Augusta i Wandy z Karwosieckich, po długiej i ciężkiej chorobie, przeniósł się do wieczności w dniu 14 stycznia r. b. w wieku lat 26. Pozostała w nieutulonym żalu matka i siostra, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na żałobne Nabożeństwo w dniu 17 stycznia r. b. o godzinie 10-tej rano odbyć się mające w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miódowej, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 1½ z południa, na cmentarz powązkowski. —850—

✠ Wszystkim Znajomym, Kolegom i Przyjaciołom, którzy uczestniczyli w smutnym dla mnie obrzędzie odprowadzenia zwłok s. p. męża mego Franciszka **Morawiec**, na miejsce wiecznego spoczynku, serdecznie dziękuję.

— 890 — Krystyna z Kuników Morawiec.

TELEGRAMY URZĘDOWE.

Petersburg 15go stycznia. — Urzędowe z Odessy z d. 13go b. m.: Komendant 10 korpusu donosi: Dziś o 10¼ z rana zbliżyły się 2 duże trzy-masztowe monitory tureckie do Teodosji i rozpoczęły ogień. Cielne strzały naszej baterji połowej zmusiły nieprzyjaciela do cofania i zaprzestania bombardowania. W południe o 12½ przestał nieprzyjaciel bombardować pozostawszy na swym stanowisku. 132 strzałów zniszczyło 10 domów, zabiło jednego żołnierza, a zraniło 5 żołnierzy i 7 mieszkańców. O 4-ej oddalił się 1 monitor w kierunku zachodnim, drugi został w miejscu, prawdopodobnie dla reperacji. J. C. W. W. Ks. Michał telegrafuje z 14go b. m. Dziś bombardował turecki monitor przez 2 godziny Anapę. Kościół i kilka domów uszkodzono, jeden człowiek zabity. Nasza baterja połowa dała kilka strzałów.

Petersburg 15go stycznia. — Pancernik który bombardował Teodozję, odpłynął na zachód. Straty nasze nieznaczne. Inny pancernik bombarduje Anapę, a jeszcze inny krąży koło Kerczu.

Przegląd polityczny.

Zły prognostyk spotkał wyjeżdżających parlamentarzy tureckich Namyka i Serwera-baszę. W dzień zamierzonego wyjazdu, wykołębili się pociąg idący z Konstantynopola do Adrianopola, w skutek czego komunikacja chwilowo przerwana została, i ministrowie swój wyjazd odłożyć musieli; wszelako druga depeza telegraficzna doniosła, iż Namyk i Serwera-basza w poniedziałek wieczorem udali się do Kazanlyku.

Widocznie Porta nie chciała czasu tracić skoro natychmiast po odebraniu odpowiedzi Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja, wybrała dwóch posłów ze sfer ministerjalnych i oddała im instrukcję dotyczące układów o rozejm.

Telegram z Wiednia pod datą 13-go utrzymuje, iż do dnia poprzedniego kurjerzy z Petersburga nie przybyli do głównych kwater ze wskazówkami i warunkami ugodowemi.

Warunki pokojowe, o których prasa zagraniczna wzdłg zasłyszanych gdzieś półśłówek, lub własnych domysłów, głośliła — należą jeszcze do tajemnic dyplomatycznych.

Otoż za warunek pokoju, który jak utrzymują jedni Rossja na drodze traktowania dyplomatycznego, użyć a jak znowu inni — w Adrianopolu podyktować zamierza, uważają niby powiadomieni:

1) Niepodległość Rumunii i Serbji z małym dodatkiem terytorjalnym na południowej granicy; toż samo i dla Czarnogórze, które wszelako wyrzec się będzie musiało posiadania Suttoryny i jej okoliczne przyległości.

2) Reformy dla Bułgarii oparte na zasadzie programu konferencyjnego. Nie wiadomo atoli, co teraz pod Bułgarią rozumieć należy; swego czasu wspomniano coś o rozszerzeniu geograficznego pojęcia Bułgarii do etnograficznych granic sięgającym na południe ku morzu Egejskiemu, a na wschód po linii z Adrianopola do Burgos zakreślonej.

Presse widzi nawet w pogłosce o zawarciu pokoju w Adrianopolu, poparcie tego tłumaczenia rzeszy; wreszcie:

3) Punkt ciężkości żądań rekompensaty dla Roscji leżeć ma w Azji, gdzie Kars kapitulował, Batum oszczone, a Erzerum lada dzień ma się poddać.

Nord. All. Ztg. utrzymuje, że Roscja głównie obstawać będzie przy rękojmach emancypacji chrześcijan pod rządem tureckim. Co się zaś tyczy otwarcia cieśniny dardanelskiej dla floty rosyjskiej, to ta kwestja od chwili swego powstania nie przestała być punktem styczonym rozmaitych interesów politycznych i węzłem dotąd nierozwiązanym. Zapowiadają, iż Anglja nie zgodzi się na bezwzględne żądania Roscji, a Roscja ten warunek uważa za *conditio sine qua non*. Ostatnie telegrams przynoszą wiadomość o pewnych wznowionych przygotowaniach floty angielskiej i o dyspozycjach, mających cechę wyraźnej demonstracji w duchu polityki lorda Beaconsfielda.

Wiele dorozumieć się z tego o właściwych planach Anglii nie można; prasa berlińska nie dowierza demonstracjom angielskim. Opinia publiczna w Konstantynopolu zniechęca się zupełnie do Anglii, jak utrzymuje ostatni, czyniąc Anglię moralnie odpowiedzialną za wszystkie nieszczęścia, jakie dotąd Turcję spotykały.

O stosunku Roscji do Austrii podaje *Montagsrevue* nader przychylną opinię, utrzymując, że wszelkie interesa przez gabinet wiedeński zastrzeżone, przy reformach na półwyspie Bałkańskim ściśle zachowane zostaną, jakoteż iż nie bez i przeciw woli Austrii przedsięwzięciem nie zostanie.

Na teatr wojny nadchodzą skape wiadomości telegraficzne o usiłowaniu zaczepnych floty tureckiej, które w chwili żądania i traktowania o rozejm, uważają w Petersburgu za niewłaściwe.

Za Bałkanami wszystko szykuje się ku pochodowi na stolicę Rumelji. Rossjanie posiadają obecnie wszystkie ważniejsze przejścia bałkańskie, najlepszy rdzeń armji tureckiej dostał się do niewoli, — drogi prawie otworem stoją. U stóp Bałkanów armia rozpostarła się długim frontem od Kamirli do Eski-Sagra lewe skrzydło stoi o 15—20 mil od Adrianopola, prawie zdąża ku Filipopolowi, Serbowie w Zachodniej Bułgarii trzymają w szachu resztki sił tureckich.

Wiadomości telegraficzne.

— Petersburg 17-go. — Wedle telegramów urzędowych, podajemy niektóre szczegóły walki pod Szypką, zakończoną, jak już wiadomo, zabraniem do niewoli całej armji tureckiej, broniącej Szyпки. J. C. W. W. Ks. Głównodowodzący telegrafuje, że natychmiast po zdobyciu Plewny, J. C. W. W. Książę wydał rozporządzenie aby generał Hurko przekroczył Bałkany najpierwej, generał Delinghausen aby wykonał demonstrację w kierunku Achmedli, Szwardicy i Chankioi, generał Karcew aby dnia 2-go stycznia wykonał ruch na wawoz Trajana, a generał Radecki aby 5-go stycznia poszedł w kierunku Szyпки. Generał Hurko otrzymał posiłki z 3-ciej dywizji gwardji piechoty i jedną dywizję 9-go Korpusu, oddział generała Karcewa został wzmocniony tylko przez 10-ty bat. strzelców, zaś generałowi Radeckiemu J. C. W. W. Książę Głównodowodzący posłał oddział generała Skobełewa złożony z 16-ej dywizji piechoty, trzech bataljonów 3-ej brygady strzelców i 9-go dońskiego pułku kozaków, a później jeszcze 30-tą dywizję piechoty, jeden pułk dragonów, jeden pułk ułanów i jeden pułk kozaków.

Generał Karcew zeszedł z gór w nocy z 6-go na 7-my z 5-ma bataljonami swej dywizji, 10-ma baterjami strzelców, 10-ma secinami 24-go i 30-go pułku kozaków dońskich i 3-ma baterjami artylerji, wówczas gdy reszta jego dywizji zbliżała się ku niemu od strony Złatycy. Ku Szypcę skierowano dwie kolumny, które wykonały ruch oskrzydłujący. Na prawo poszła kolumna jen. Skobełewa, złożona z 10-tej dywizji piechoty, dwóch bataljonów, 9-go i 12-go, strzelców bułgarskich, dwóch kompanij 4-go bataljonu saperów i 9-go pułku kozaków dońskich; poszła przez Koradłę, gdzie stanęła 6-go b. m. a nazajutrz doszła do Imetli.

Na lewo przez Krestec na Selce, Guzowo i Janinę, poszła kolumna księcia Swiatopelka-Mirskiego, złożona z 9-tej i 30-tej dywizji piechoty, 4-tej brygady

strzelców i oddziałów 21-go i 23-go pułku kozaków dońskich. Kolumna ta 6-go b. m. doszła do Selca i nazajutrz ruszyła ku Guzowu. Generał Radecki pozostał na górze św. Mikołaja.

Wojska idące na Szypkę, miały z sobą zapasów żywności na dni 8, ładunków każdy szeregowiec otrzymał po 90 sztuk.

8-go b. m. książę Mirski i generał Skobelew ruszyli ku Szypcę i walcząc, zbliżyli się na odległość trzechwiorstową. Zanim jeszcze zdążyła nadejść kolumna generała Skobełewa, książę Mirski rozpoczął walkę i przez cały ten dzień prawie sam prowadził bitwę.

Książę Mirski po całodziennej walce nocował na polu bitwy; dopiero wieczorem nadeszła od zachodu kolumna generała Skobełewa, posuwając się w pórśród ciągłej walki, rozpoczętej już od Imetli. Kolumna generała Skobełewa przysłała tu wzmocniona jeszcze przez trzy pułki 1-szej dywizji jazdy, przysłane z Gabrowy.

9-go około 6-tej rano, obiedwie kolumny już razem rozpoczęły bitwę, podczas dużej mgły, śnieżyicy i zamieci.

Generał Radecki po otrzymaniu wiadomości o rozpoczęciu walki przez obie połączone już kolumny oskrzydłujące, posłał do ataku 2-gą brygadę 14-tej dywizji i jeden bataljon pułku brańskiego, a około 11-tej rano na czele całej dywizji 14-tej wyruszył sam do ataku z fortu św. Mikołaja.

Mordercza walka, rozpoczęta przez Turków silną kanonadą artyleryjską, szczegółniej zaś z moździerzy, trwała do godziny 3-ciej po południu. Kolumna generała Skobełewa poszła na bagnety i zdobyła 12 dział połowych i kilka buńczuków. Rozpaczliwa walka na bagnety w Szejkowie trwała przez 10 minut. Podczas tej walki umilkła nawet kanonada. Około 3-ciej po południu ogień turecki słabnąć zaczął, a około 4-tej zupełnie ucichł. O wpół do piątej ordynans generała Skobełewa, a w chwilę po nim generał Stoletow zaraportował generałowi Radeckiemu o poddaniu się całej armji. Armja ta, według słów jej dowódcy, Ressima paszy, składa się z 25 000 wojska, w tej liczbie 1 generał dywizji, 2 generałów brygady, 80 sztab-oficerów i 280 ober-oficerów.

Straty w armji rosyjskiej nie są jeszcze obliczone. W przybliżeniu wiadome są tylko straty w kolumnie generała Skobełewa: poległych 6 oficerów i 294 szeregowców, rannych 38 oficerów, w tej liczbie generał Grenwist i 1190 szeregowców. Straty w kolumnie księcia Mirskiego z dwóch dni są znaczne; w liczbie rannych jest generał Dąbrowski, pułkownik Groman i podpułkownik Chomenko.

Telegrams prywatne.

Warszawa, 15-go stycznia 1878 roku.

Londyn, 15 stycznia. Na wyraźne żądanie Roscji, Porta zgodziła się na jednoczesny rozbiór warunków rozejmu i pokoju. W. Ks. Mikołaj zażądał przysłania dwu pełnomocników tureckich do Kazanfyku. Wyjechali tam Serwer pasza i Namyk pasza z bardzo obszernem pełnomocnictwem. Boją się tu, że pokój bezpośredni będzie zawarty zanim Anglja się dowie jakie są jego warunki. *Times* znowu dowiaduje się z Bukaresztu, że tam nie wierzą w możliwość nawet rozejmu, bo warunki rosyjskie są za ciężkie. Midhat pasza miał wczoraj wieczorem przydłuższą rozmowę z Beaconsfieldem, i podobno był z niej dosyć zadowolony. Hrabia minister miał powiedzieć, że Anglja nie traci nadziei, iż postęp rosyjan ku Konstantynopolowi wstrzyma może z pomocą innego mocarstwa; na co odrzekł Midhat, że pośpiech w takim razie jest bardzo potrzebny. Słychać, że Derby wysłał do Petersburga notę protestującą przeciw jednoczesnemu traktowaniu o rozejm i pokój. Jeden z dyplomatów angielskich pytał wczoraj hr. Szuwałowa o warunki rosyjskie; Szuwałow odpowiedział, że nie zna takich.

Londyn 15-go. — Na wczorajszej radzie ministrów byli wszyscy ministrowie obecni, z wyjątkiem Derbego, który się mocno zaziębił. *Standard* donosi: kopalnia węgla w Walji otrzymała zlecenie przesłania niezwłocznie znacznej ilości węgla do zatoki Bouyla dla floty angielskiej. *Morning Post* dowiaduje się, iż Granville otworzył debaty w izbie wyższej, Beaconsfield ma zabrać głos w odpowiedzi.

Londyn 15-go. — Turcy cofnęli się z Tatar-Bazardyku i spalili Jeni-Zagre. Rossjanie wkroczyli tam w sobotę po południu, 2 000 tureckich żołnierzy przybyło z pod Szyпки do Filipopola. Rossjanie jednocześnie ze wszystkich stron idą ku Adrianopolowi. Pod Erzerumem zajęli Pernekanap a przednie ich stráže stoją o 3 godziny drogi od Bajburtu.

Konstantynopol 15-go. — Z powodu wykolejenia na kolei adrianopolskiej, ruch tam jest wstrzymany. Pełnomocnicy do układów odłożyli przeto swą podróż. Spodziewają się iż ruch będzie przywrócony w ciągu dnia. Aby nie utrudnić działań rządowi, izba jednogłośnie odrzuciła wniosek deputowanego,

co do udzielenia wiadomości o zawieszeniu broni. Z Adrianopola przybywa ciągle wielu wychodźców.

Bruksella 15-go. — *Nord* omawia kwestję Dardaneli i dowodzi: Jeżeli zamknięcie Dardaneli ma dłużej być utrzymane, musiałaby Roscja dostatecznymi gwarancjami się zapewnić, aby zamknięcie to było prawdziwie ciągłe. W obec trudności pozyskania takich gwarancji oświadcza się *Nord* za otwarciem Dardaneli, coby Roscji dozwolilo rozszerzyć swą władzę morską, odpowiednio do swej wielkości.

Bruksella 15-go. — Rada gminna jednogłośnie postanowiła przesłać adres ze spółubolewaniem do króla Humberta, oraz wezwać inne miasta kraju, żeby posły za tym przykładem.

Berlin 15-go. — *Nat. Zeit.* dowiaduje się z Konstantynopola o ciekawej odpowiedzi Porty, którą Essad-bej doręczył rządowi austriackiemu, odebrawszy jego odpowiedź na notę w sprawie medjacji. Porta oświadcza, iż z przyjemnością odczytała ten następ odpowiedzi, w którym Austrija zastrzega sobie swój prawny głos przy zawarciu pokoju, widzi bowiem, że Austrija uwydatnia swój charakter jako mocarstwo poręczające i tym sposobem na nowo traktat 1856 r. potwierdza, traktat orzekający całość i niepodległość Turcji. Z Paryża telegrafują do *Post*, że Midhat wyrażał tam nadzieję czynnej pomocy Anglii.

Paryż 15-go. — Freycinnet zamierza wykonać roboty kanałowe za sumę miliarda franków. Komisja budżetowa zmniejsza do połowy podatek od powolnego frachtu kolejowego. Ducrot oświadcza w swoim ostatnim rozkazie dziennym, że się starał w swych wojskach rozwijać wszystkie cnoty żołnierskie, dziś poddaje się karności, nie dochodząc powodów swego odwołania. Prawica senatu, bojąc się, żeby rząd nie zwyciężył, usiłuje wstrzymać interpelację czwartkową. Wybór kandydata na senatora dożywoтного napotyka trudności, bo prawica jest w rozterce.

Rzym 15-go. — Następca tronu niemieckiego, wyraził Depretisowi i Crispianowi swe ubolewanie i współczucie cesarza i członków familji i narodu niemieckiego, z powodu śmierci Wiktora Emanuela.

Waszyngton 15-go. — Senat. Do rezolucji Matiewsa dodał Edmonds wniosek oświadczenia, iż realizowanie powinno nastąpić złotem, albo odpowiednią wartością, wszelkie inne realizowanie byłoby naruszeniem wiary i zaufania praw wierzycieli.

SZARADA.

Pierwsze litera, a drugi jest taki,
Ze młócił w sobie rodzaj mężki, żeński i nijaki;
A jeżeli ten drugi wielki i wspaniały,
To w nim nie jeden będzie także cały.

(Znaczenie zeszłej szarady: *Maskarada*.)

— Zarząd spółki zakładu leczniczego w Solcu ogłasza, że zgodnie z uchwałą ogólnego zebrania akcjonariuszy w dniu 10 stycznia odbytego, kupony tak procentowe jak i dywidendowe za rok 1877, w ilości ogólnej po rs. 12 k. 50 od każdej akcji 250 rublowej, zaś po rs. 5 od każdej akcji 100 rublowej, począwszy od dnia 2 (14) stycznia 1878 roku, wypłacać będzie kantor W-go Jana Riedel w gmachu teatru przy rogu ulicy Nowosenańskiej. — 875-1-1

Komitet Towarzystwa Resursy Obywatelskiej ma honor zawiadomić, iż w dniu 19 stycznia r. b. w sobotę o godzinie 8 wieczorem dany będzie w resursie wieczór tańcujący, dla członków towarzystwa i ich rodzin i wprowadzonych przez nich gości, na które bilety wydawane będą w dniach 17 i 18 b. m. w kancelarji resursy, to jest we czwartek i piątek do godziny 6 do 9 wieczorem w dzień zaś zabawy wydawane nie będą. — 685-3-3

— Komitet resursy Kupieckiej podaje do wiadomości, że w bieżącym karnawale, będą w tejże resursie następujące zabawy:

1. dnia 19-go stycznia r. b. dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości — *herbata tańcująca*, na którą bilety w dniach 17 i 18 od godziny 5 do 8 wieczorem, w kancelarji resursy wydawane będą.
 2. dnia 2 lutego r. b. *bal nakorzysie niezamoznych studentów*.
 3. dnia 23 lutego r. b. *bal kostiumowo-maslowy* na rzecz komitetu opieki dla rodzin, powołanych do służby wojskowej mieszkańców miasta Warszawy.
- Co do dwóch ostatnich zabaw, szczegóły wkrótce ogłoszone będą. — 3-3

— W dniu 15 b. m. rozpoczęła się w Zakładzie Rękodzielnym dla kobiet (Płac Zielony Nr 10), nauka *kroju* i szycia *bielizny*. W komplecie tym są wakanse. — 1-3 — 870—

— *X. H. M.* zmienił mieszkanie na ulicę Karłowicką Nr 7, mieszkanie na dole u lok waciarza.

Stanisław Wierzbicki, adwokat przysięgi okręgu izby sądowej warszawskiej, po powrocie do Warszawy otworzył na nowo kancelarię w domu p. Pełowskiego przy ulicy Wareckiej Nr 7. Przyjmuje interesantów codziennie do godziny 11-tej z rana i od 4-tej do 7-mej po południu. — 549-5-6

Rubli sr. 150 i więcej ofiaruje się za wynalezienie zajęcia prywatnego w Warszawie lub na prowincji, a nawet w Cesarstwie młodemu żonatemu człowiekowi, posiadającemu wyższe wykształcenie i znajomość języków: ruskiego, polskiego, francuzkiego gruntownie. — Kaucja do 2000 rs. może być dana w razie potrzeby. — Pożądaną byłaby odpowiednia posada na którejkolwiek kolei. Oferty i adres proszę zostawiać u szwajcara hotelu Paryżkiego przy ulicy Bielańskiej pod lit. S. S. Nr 40.
3-3 — 639-

INSTYTUT LECZENIA, Szkoła Gimnastyki, ulica Miodowa Nr 3, przyjmuje chorych w różnych skrzyżowaniach, oraz choroby nerwowe leczy nowym radykalnym środkiem **MASSAGE**, na Gimnastykę higieniczną zaś przyjmuje w odpowiednie komplety.
M. Olszewski.

STAN POWIETRZA.
Dziś rano zimna st. 1 w południe st. 0 Reomura. (752 Odmiana).
Wysockość wody na rzece Wiśle pod Warszawą st. 1 e. 6.

TEATR WIELKI.
Dziś **Kuglarka.** Jutro: **Faust.**
TEATR ROZMAITOSCI.
Dziś: **Starzy Kawalerowie.**

Warszawski Rzeczny YACHT-KLUB,
W razie odpowiedniej pogody, na stawie przed Pałacem Łazienkowskim, gdzie jest urządzoną ślizgawka, dnia 18 b. m. odbędzie się iluminacja, przy oświetleniu ogniami bengalskimi; o czym we właściwym czasie afiszami doniesionem będzie.
1-1 — 920 —

Towarzystwo Artystów Zagranicznych w Nowym Teatrze **Elcioro**, daje przedstawienia codziennie z nowym programem. 70-0 — 17270 —

Kantor Informacyjno-Komisowy B. Korpaczewskiego, z oddziałem zleceń pogrzebowych w Warszawie, przy ulicy Trębackiej Nr 4 (dom własny). — 417-7-0

OSTRYGI OSTENDZKIE i Holsztyńskie,
codziennie świeże, poleca Skład **A. Stepkowskiego.** 47-0 — 18777 —

OSTRYGI OSTENDZKIE
(noctive), wyborowe, otrzymuje codziennie świeżej poleca Skład **Winig. Litewskiego i Ski**, wprost kościoła Ś-go Krzyża. 42-0 19103-

KOMITET Towarzystwa Resursy Kupieckiej zawiadamia, że w przyszłą Sobotę dnia 7 (19) b. m. dla Członków tejże Resursy i wprowadzonych przez nich gości, danym będzie **Wieczór Tańczący**, na który bilety wejścia wydawane będą we Czwartek i w Piątek, od godziny 5 do 8 wieczorem, w gmachu tejże Resursy.
1-3 — 915 —

Potrzebna jest **NAUCZYCIELKA** Polka, posiadająca gruntownie języki: francuzki i niemiecki, na godziny. — Są do umieszczenia **Nauczycielki**: Rosjanki, Polki, Niemki i Francuzki. — Potrzebna jest **Gospodyni** na wieś. Wiadomość przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 49, obok Cukierni W-go Kocha. **Zofja Czaplinska.** — 872-1-3

Kapitał rs. 10,000, razem lub częściowo, jest do wypożyczenia na domy murowane, oraz kilka tysięcy rubli, może być dane do jakiegoś pewnego interesu w Warszawie przy stosownym zajęcia, któreby nie wymagało specjalności. Interesanci zechcą nadesłać swoje adresy do Redakcji Kurjera pod lit. E. O. — 874-1-1

W e k s i e.		Dopełnione transakcje.		Z końcem giełdy	
				żądano	placone
Berlin à vista z krótkim terminem (2 dni)	300 marek.....	144.-	144.15-30	144.45	—
Londyn 3 mies.	" " za 1 f. st.....	9.74	-75	9.76	—
Paryż 8 dni	" " za 300 fr.....	117.07 1/2	-30	117.45	—
Wiedeń 8 dni	" " za 150 fl.....	122.85; 123;	123.07 1/2	123.30	—

Papier publiczny.	Dopełnione transakcje	Z końcem giełdy		Akcje i Obligacje.	Dopełn. transakcje.	Z końcem giełdy	
		żądano	placone			żądano	placone
Oblig. skarbowe rs. 100..	—	—	—	Akc. wiel. tow. Ros. kol. żel.	—	—	216
4% L. zast. 3 okr. ser. I i II	—	99.75	—	za rs. 120.....	—	—	—
5% L. z. nowe z r. 1869 duże	98; 97.95;	98.20	97.90	Akc. dr. żel. W.-W. zars. 100	—	79.	—
" " male	97.75	97.90	97.50	Akc. dr. żel. War.-B. rs. 100	—	80.	—
Listy zast. m. War. serji I	—	92.50	92.40	Akc. dr. żel. War.-Terespol.	—	—	—
" " " II	—	92.40	92.10	Akc. dr. żel. Fabr.-Łódzkiej	—	114.	—
" " " III	—	91.30	91.	Akc. Banku Hand. w War.	—	240.	—
Listy z. m. Łodzi serji I i II	—	—	—	Akc. Banku Dysk. w War.	—	240.	—
4% Listy likwidacyjne duże	—	86.10	85.80	Akc. Banku Handl. w Łodzi	—	—	—
" " male	85.90	86.05	85.75	Akc. W. Tow. ub. od ognia	—	—	125.
Bill. Banku Ces. ser. I. II i III	—	95.75	—	Akc. War. Tow. fabr. cukru	—	600.	530.
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	226.	—	Akc. T. fabr. cukru Józefów	—	246	—
" " z r. 1866	—	226.	—	Akc. Dobrzeł T. fabr. cukru	—	—	500.
5% Listy zastaw. rossyjskie	—	—	111.25	Akc. T. Lilpop Rau i Loew.	—	—	—
Pożyczka wschodnia.....	—	92.25	91.75				

Wartość kuponów od listów zastawnych 26 2/3 nowych 34 1/10 zastawnych m. Warszawy ser. I i II 147 2/3, m. Łodzi 102 7/8. Listów likwidacyjnych 50 obligów skarbowych 116 7/10, pożyczki prem. I-ej emisji 4 1/2, II-ej emisji 170 1/5. Monety. Półimperjały rs. —. — sztuki dwudziestofrankowe rs. —. k. — marki niemieckie kop. —. ruskie bilety bankowe rs. — kop. — bankowe guldeny austriackie rs. — kop. —.

Najnowsze Maszyny do Pończoch, cienka 165 rs. — grubsze tańsze.
Skład ulica Królewska Nr 23, 1-sze piętro.

Warszawska Fabryka Pończoch i Trykotarzy. — Wyroby odznaczone złotym medalem na Wystawie Muzeum. — Skład ul. hr. Berga Nr 11.

Polski Skład Nici. Wełny, Jedwabiu, Bawełna mydlarska 75 kop. funt, Bawełna biała 6-cio i 8-mio drutowa funt 85 kop. — Ul. Berga Nr 11. — 613-1-0

STO FIGUR MAZURA
wraz z zasadami ogólnymi i szczegółowymi tego tańca
przez
Karola Mestenhauera,
jest do nabycia w księgarniach Warszawskich i prowincjonalnych.
1-6 — 902 —

ZARZĄD Kassy Pożyczkowej Przemysłowców Warszawskich,
podaje do publicznej wiadomości, że zajęte w drodze egzekucji sądowej, różne kosztowności, ocenione na rs. 1,650, sprzedane zostaną przez publiczną licytację, w dniu 12 (24) Stycznia r. b., o godzinie 1-szej z południa, w lokalu Kassy przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 7, przez Komisarza Sądu Handlowego Antoniego Holtorfa i mogą być także obejrzone, w dniach: 9 (21), 10 (22) i 11 (23) Stycznia r. b., od godziny 11 do 2 z południa.
— 868-1-3

Potrzebna jest **PANNA**
do strojów podreżna, do domu prywatnego, przy ulicy róg Ciepłej i Krochmalnej Nr 14 nowy, stróż wskaże. — 871-1-1

Potrzebne są **PANNY**
do kwiatów uzdatnione i do nauki, oraz do zwijania. Ulica Złota, Nr 26.
1-3 — 912 —

Towarzystwo Przemysłowe ULADÓWKA
Zawiadamia niniejszym osoby interesowane, iż **zwinawszy z dniem 1 (13) Stycznia Skład Własny Wyrobów swoich** w Warszawie do ostatecznego uregulowania rachunków tegoż składu i inkasowania należności, upoważniło jedynie **Pana Modesta Chmielowskiego w Warszawie, ulica Ogrodowa, Nr 873 (21 nowy)**, zamieszkałego, do którego i osoby mogące mieć jakikolwiek do Towarzystwa pretensje, zgłosić są winny.
Dyrektor Towarzystwa Przemysłowego **Uladowka, Dr SCHELLER.**
1-3 — 921 —

TANIO.
Od kop. 60 za parę rękawiczek. Ulica Wierzbowa Nr 4. **R. Spengler.** — 21432-8-10

Korzystny interes!
Z powodu wyjazdu na wieś, jest każdego czasu do odstąpienia, interes ten przynosi od włożonego kapitału, przeszło 100%, nie wymaga ani wyłącznego zajęcia, ani specjalnych znajomości. Kapitał potrzebny przeszło 2000 rs.
Wiadomość i bliższe objaśnienia róg Nowego Świata i Ordynackiej Nr 64, wejście od Ordynackiej na 1-szem piętrze Nr mieszkania 12, od godziny 12 do 3 w południe.
1-3 — 863 —

Korzystny interes.
Jest do odstąpienia z wolnej ręki renomowany **Skład Piwa** pod korzystnymi warunkami. Adresas uprasza się składać pod literami **A. B.** w Redakcji Kurjera Warszawskiego.
1-3 — 918 —

Potrzebny jest **NIEWÓD**
od 200 do 300 sążni długości i około 20 sążni głęboki. Może być używany ale moeny. Ktoby miał takowy do zbycia, raczy zostawić swój adres, oraz ostateczną cenę onego, u stróża na Nowym-Swiecie Nr 51.
— 867-1-3

Zyczącego sprzedać za 15 do 25,000 rubli **POSIADŁOŚĆ**
składającą się z murowanych oficyn i drewnianego domu frontowego, uprasza się o nadesłanie krótkiego opisu tejże z adresem swoim do Redakcji niniejszego pisma pod lit. K. H. — 687-2-3

OGŁOSZENIE.
W mieście powiatowem Kozienice, guberni Radomskiej, jest do wypuszczenia od 1-go Stycznia 1878 r. na lat 3 lub 6 **Oberża** z numerami i zajazdem, świeżo odnowiona i uporządkowana, w której może być założony handel korzenny, Restauracja i osobno prosty szynk, położona w dogodnej miejscowości, na trakcie Warszawskiej, blisko powiatu i kościoła. — 21566-6-6

Łóżko jesionowe
w najlepszym stanie, jest do sprzedania w lokalu Nr 14, domu Nr 14, przy ulicy Elektralnej, obok szpitala Ś-go Ducha. — 720-2-3

SER GAMBRIÑO
poleca Handel **BRACI WRÓBEL,**
obok kościoła Ś-go Krzyża. — 19839-18-0

Potrzebni są na osobny folwark **Ekonom żonaty i Pisarz,**
obydwa z dobrymi świadectwami wiejskimi. Wiadomość u P. Silberstatyk, ulica Wielka Nr 17. — 724-2-3

Jest do sprzedania w Składzie Fortepianów **L. Fränkla** przy rogu ulicy Bielańskiej i Tomackiej Nr 2 nowy **Fortepian**
palisandrowy, mało używany, z pierwszej tutejszej fabryki, z całym białym i 4-ma szprejami, nowego fasonu, za bardzo przystępną cenę. — 467-3-3

U właściciela domu Nr 13, przy ulicy Twardej, są do **wynajęcia FURMANKI,**
do wywożenia śniegu, lodu i t. p. jako też do przewożenia różnych przedmiotów. — 21438-6-6

FUTRO
Niedziadki, 3 Zegarki srebrne i jeden złoty, do sprzedania w składzie papieru i galanterji B. Bolcewicza, Nowy-Swiat Nr 41. — 534-3-3

Karety i Koczki
z fordeklami, sanie, kareta na saniach i bryczki na resorach i używane, oraz **Faetoniki i Amerykanki** nowe, a także uprząż na jednego konia, są do sprzedania w Fabryce A. Czanneckiego, ulica Orla Nr 10. — 732-2-6

Jest do sprzedania za przystępną ceną **Garaitur Mebli**
nowy i używany, **Sofka, Szeslong, Łózka i Materace.** Ulica Królewska Nr 19, u Tapicera. — 94-5-6

Nagrody rs. 1,
kto odniesie do Szwajcara w Hotelu Paryżkim, zgubioną **Książeczkę-Notes**, w której zapisane są adresa tutejszych kupców; w Notysie znajduje się pare biletów z napisem: „Ettinger w Hamburgu”. — 892-1-1

Dnia 13 Stycznia, w przejeździe z Miodowej na Senatorską, zgubioną została **Książka do Nabożeństwa** „Złoty Oltarzyk” w czarnej oprawie, z zamczkiem stalowym, z literami K. R. na okładce. Laskawy znalazca zechce ją odnieść na Nowy-Swiat, domu Nr 60, mieszkania 2, za wynagrodzeniem jeżeli będzie tego żądał. — 876-1-1

MAGAZYNY TABACZNE J. ROSENBLUMA,

w Warszawie i Płocku.

Mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność i PP. Handlujących, że w Magazynach moich w Warszawie i Płocku, sprzedają się wyroby tabaczne tak hawańskie i zagraniczne, jakoteż pochodzące z lepszych fabryk miejscowych, a nadto wyroby tabaczne ruskie z następnych fabryk, pozostających ze mną w bezpośrednich stosunkach:

- Asmołow W. J. i S-ka—Rostow n.D.
- Bogdanow A. N. i S-ka—St. Petersburg.
- Crionas N. Papa-Nicola—Odessa.
- Heller Bracia—St. Petersburg.
- Koken Salomon—Kijów.
- Kuchczyński K. i S-ka—Ryga.
- Miczri A. i S-ka—St. Petersburg.
- Müller A. F.—St. Petersburg.
- Musatow A. B. Synowie—Moskwa.
- Patkanow (Amidi-Sultan)—S. Petersburg.
- Petrow K. i P. Bracia—St. Petersburg.
- Reinhardt F.—Moskwa.
- Saatczy i Mangubi—St. Petersburg.
- Szaposznikow A. N.—St. Petersburg.
- Schopfer Ad.—St. Petersburg.
- Vouris Jean—St. Petersburg.
- Wissor Leo—Ryga.
- Żukow Wasili—St. Petersburg.

Dla PP. Handlujących dogodny warunki i stosowny rabat.
J. ROSENBLUM.

1-2

Mam honor donieść do wiadomości WW. Kupców i w ogóle handlujących piwem, jak również i konsumentów takowego, iż z dniem 1 (13) Stycznia 1878 roku otwieram w mieście powiatowem Sierpeu, w domu kupca Jana Józefa Moderskiego, Główny Skład Fabryczny Piwa Bawarskiego w naczyniach i Piwa Lagrowego „Superior” w butelkach, w którym toskładzie miejsce, mieć będzie sprzedaż hurtowa, jak również i cząstkowa, po cenie fabrycznej praktykowanej w fabryce w Maszewie pod Płockiem.

Polecając się taskawym względem Szanownym handlującym i konsumentom piwa, spodziewam się zadowolić, jak dotąd tak i nadal ich swoim wyrobem.

Maszewo, w Grudniu 1877 roku.

6-6 — 21464 —

Piotr Schiefer.

TRAN SZWEDZKI PAROWY

COA LIVER OIL.

Apteka H. Kucharzewskiego, ulica Senatorska wprost Miodowej, otrzymała świeże transporty Tranu Szwedzkiego parą wydzielanego, oraz Tran z Bergen wyłącznie do użytku lekarskiego utrzymywane.—Tran w połączeniu z wszelkimi używanymi preparatami, podług najnowszych przepisów przygotowany, oraz w kapsułkach, apteka utrzymuje w odpowiednim zapasie.

H. Kucharzewski, Mag. Farm.

6-12

— 20566 —

ZAKŁAD TAPICERSKI

S. WROTNOWSKIEGO,

przy ulicy Czystej Nr 415,15, w Pałacu Hr. Stan. Potockiego.

posiada w znacznym doborze Meble, oraz gotową Pościel, w której dział wchodzi: Materace, Poduszki, Kołdry materjalne, tybatowe i adamaszkowe, wszystko po cenach dawniej praktykowanych. WW. PP. życzący dać swój materiał na kołdry lub haftowane poduszki do oprawy, także Meble do przerobienia i pokrycia mogą mieć uskuteczniawane w krótkim czasie.—Tamże potrzebni są Uczniowie.

3-3

— 560 —

GŁÓWNY SKŁAD Fabryki Żyrardowskiej

przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, w gmachu Towarzystwa Dobroczyńności

POD FIRMA:

HIELLE & DITTRICH

poleca Szanownej Publiczności białą bawełnę do robienia pończoch i skarpetek, którą sprzedaje w paczkach pół funtowych, po cenach fabrycznych.

4-10 — 577 —

Nowa Pracownia Kołnierzy i Mankietów męzkich i damskich.

Niżej podpisany mam zaszczyt uwiadomić Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 (13) Stycznia 1878 r., otwartą zostaje Sprzedaż hurtowa i detaliczna w Pracowni mojej w Warszawie pod Nrem 37 nowym, przy ulicy Królewskiej (gdzie Arkadja), mam nadzieję, iż Publiczność raczy mnie swymi względami zaszczyścić.—W Pracowni tej już znajdują się gotowe roboty różnych gatunków i najświeższych faśonów.—Ceny umiarkowane.—Z uszanowaniem **Jakób Friedenthal.**

— 21473 —

SKŁAD WĘGLI KAMIENNYCH, DRZEWNYCH

DRZEWA OPAŁOWEGO

F. ŁAPIŃSKIEGO

w Warszawie.

I Składy Główne: ulica Jerozolimska Nr 35

II „ „ „ „ Jerozolimska Nr 1582k.
III „ „ „ „ Długa, Nr 22.

Z powodu podniesienia przez Droge Żel. Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską, z dniem 1 Stycznia 1878 roku opłaty frachtu od przewozu węgla kamiennych o 20 proc. (6 kop. na korcu), ceny w składach moich od dnia 1 Stycznia 1878 roku są następujące:

Renard grubych korzec 240 funt. z odstawą po rs. 1.—
„ kostkowych „ „ „ „ 0.95

Jan grubych „ „ „ „ —.95.
„ kostkowych „ „ „ „ —.90.

Węgli kowalskich wyborowych (zastępujących angielskie) franco Skład—pud kop. 20.

Węgle drzewne kowalskie i Drzewo opałowe pozostają po cenach dotychczasowych, a mianowicie:

Korzec **Węgli drzewnych** z odstawą rs. 1.

Drzewo: Za sześcian kubiczny sosnowego szczapowego z odstawą rs. 13

„ „ „ „ „ „ „ „ 14
„ „ „ „ „ „ „ „ 16

Za porąbanie jednego sześcianu dolicza się rs. 1.

Odstawa w wozach krytych cechą Magistratu ostemplowanych. Zakupującym w większych partjach tak węgle jako też i drzewo na całoroczną dostawę całymi wagonami, ceny znacznie niższe.

Węgle z kopalni **Jan** wszystkie gatunki, a **RENARD** grube i kostkowe znane jako najwyższy gatunek, mogą być nabywane w Warszawie tylko u mnie. Węgli zaś drobnych i miału z tej ostatniej kopalni, można nabywać i bez pośrednictwa mego.

F. ŁAPIŃSKI,

Kantor Główny Jerozolimska, 35.

5-0

— 21518 —

A. Riedel, Fabryka i Skład Wyrobów Półczosznicych i Bielizny.—Krakowskie-Przedmieście, w Hotelu Europejskim, i Sto-Krzyżka, Nr 11.

Nakładem Gebethnera i Wolffa
wyszły w nowem taniem wydaniu:
FRYDERYKA CHOPINA
DZIEŁA NA FORTEPIAN

w 6-ciu tomach w 8-ce
(FORMATU PETERSA)

CENA:
Wszystkich 6-ciu tomów Rs. 8.
Pojedynczych tomów po " 1 kop. 50.
Kompletu w ozdobnej oprawie w angielskie płóciencio z popiersiem autora " 10
Za przesyłkę pocztową dopłaca się kop. 75. 10—10 —18813 —

KSIĘGARNIA
GEBETHNERA I WOLFFA
otrzymała na skład główny

dwa nowe dzieła pod tyt.:
Wrotnowski Antoni. Droga żelazna w Królestwie Polskiem. Prawa i obowiązki podróżujących, kop. 75.
— **Drogi żelazne w Królestwie Polskiem.** Prawa akcjonariuszów, kop. 75.
Do nabycia w znaczniejszych księgarniach miejscowych i na prowincji.
NB. Czysty dochód po rozprzedaży powyższych dwóch dzieł przeznaczony na wpis dla niezamożnych Studentów Warszawskiego Cesarzowskiego Uniwersytetu. 2—3 — 412 —

NOWE KOMPOZYCJE
DO ŚPIEWU
z towarzyszeniem fortepianu
przez
Władysława Wienca.

Gdybym się zmienił, wiersz A. Mickiewicza, op. 27, kop. 30.
Róża, słowa El. y. op. 28, kop. 30.
Ojciec nasz, modlitwa do śpiewu z towarzyszeniem fortepianu lub organu i chóru (ad libitum), op. 29, kop. 75.
Śpiesz, słowa polskie Fr. Schobera, op. 32, kop. 22 1/2.
Do nabycia we wszystkich Składach Nut Muzycznych.
Skład główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa. 3—3 — 620 —

Najtańsze ceny! Największy wybór!
Najświeższe fasony!

Na Sezon Zimowy i Karnawałowy.

Preis Courant:

Fraki od rs. 20, Tużurki od rs. 20, Garnitury Żakietowe od rs. 23, Tużurki Angielskie od rs. 22, Garnitury Marynarkowe od rs. 19, Palta Zimowe od rs. 20, Palta Zimowe z pasami (Meneikof) od rs. 24, Burki z nieprzemakalnego sukna od rs. 19, Szlafroki dubl zwane od rs. 14, Ubrania ranne od rs. 14, Marynarki podbite barankami Węgierskimi od rs. 22, Palta podbite barankami Węgierskimi od rs. 26, Kurtki do polowania od rs. 9, Palta dzieciinne od lat 6 do 14 od rs. 11, Garnitury dzieciinne od lat 6 do 14, od rs. 10, Spodnie różnego gatunku od rs. 5, Kamizelki Aksamitne Pluszowe i Sztuczkowe po różnych cenach.

Z uszanowaniem
E. Samet,

Krawiec z Wiednia, obecnie w Warszawie Senatorska Nr 22, filja zaś tejeże firmy znajduje się w Kijowie dom Linynczkoj Kri-szczatek. 2—3—756

WIELKI WYBÓR

Kapeluszy składanych atlasowych i tybetowych
(CHAPEAUX CLAQUES)
nadszedł z Paryża
DO MAGAZYNU

J. & S. Gorczyckiego,

Wierzbowa, 2, wprost Teatru.

10—10

— 19202 —

NAKLADEM
KSIĘGARNI POLSKIEJ

we **LWOWIE,**
wyszły z druku i są do nabycia we wszystkich księgarniach następujące powieści:

J. I. Kraszewskiego

ŻELIGA,

powieść w 1-m tomie.—Cena rs. 2.

Michała Bałuckiego

BYLE WYŻEJ!

powieść w 1-m tomie.—Cena rs. 1 kop. 65.

Thackeray'a

TARGOWISKO PRÓŻNOŚCI,

przekład **Dobrowolskiego,**
powieść w 2-ech tomach.—Cena rs. 3 kop. 30.

Karola Brzozowskiego

DELI PETKO,

powieść osnuta na tle legendy bułgarskiej.
Cena kop. 80.

Pauliny Wilkońskiej

TRUCIZNA,

powieść w 1-m tomie.—Cena kop. 35.

Taże księgarnia wydała swoim nakładem:

Dra Reveillé-Paris

STAROŚĆ,

w przekładzie polskim
Dra F. Olszewskiego.

Przewodnik lekarski dla ludzi zbliżających się do wieku dojrzałego. Jest to książka praktyczna i zasługująca na najszerze rozpowszechnienie, mogąca nie mało przyczynić się do przedłużenia wieku i zachowania zdrowia. Dzieło uwieńczone przez akademję nauk w Paryżu.—Cena rs. 2 kop. 50.

Dra St. Bergera

DIPHTHERITIS-ANGINA,

książka zawierająca poradę jak sobie rodzice mają postępować na razie, skoro ta niebezpieczna choroba nawiedzi.
Cena kop. 40, — opr. 55 kop.

WYSTAWA

ROLNICZO-PRZEMYSŁOWA

we **LWOWIE,**

Czasopismo ilustrowane, które wychodziło codziennie jako urzędowy organ komitetu wystawy, pod redakcją profesorów lwowskiego uniwersytetu, akademji politechnicznej, szkoły rolniczej i szkoły lasowej.

Cena kompletów zbroszowanych rs. 2 k. 25.
—20973—5—6

KSIĘGARNIA

Gebethnera i Wolffa

posiada na składzie głównym
dzieło pod tytułem

ŚWIĘCI POECI.

Pieśni mistycznej miłości,
zebrał i tłumaczył

Lucjan Siemieński.
Lwów.—Kop. 70.
—563—2—3

NATANIELA

POWIEŚĆ

przez
Jerzego Horwata,

3 tomy w jednym,

wyszła w tych dniach z druku i sprzedaje się w znaczniejszych księgarniach krajowych i zagranicznych, po cenie kop. 90, z przesyłką rs. 1.—Skład główny u Gebethnera i Wolffa. —266—4—6

!WAŻNA WIADOMOŚĆ!

KIĘGARNIA **A. H. KLEINSINGERA**

przy ulicy Ś to Krzyżkiej Nr 1 w pobliżu Nowego Światu, dom W. Semadeniego.

Nabywszy za granicą nie wielką liczbę pozostałych egzemplarzy Lwowskiego Zbiorowego wydania, wszystkich **Dzieł znakomitego poety i pisarza Wincentego Pola,** składający się z 8-miu tomów, z pertrtem autora, znajduje się na teraz w możności cenę dotychczasową z rs. 18 na 10 (z przesyłką rs. 11) obniżyć, lecz to tylko do 1 Marca 1878 r.

Zawiadamiając o tem Szanowną Publiczność nie wątpię, że miłośnicy tego w literaturze naszej wielkiego poety i pisarza, popieszą z nabywaniem wszystkich jego pism.

A. H. KLEINSINGER.
3—3—20474

ZARZĄD

DROGI ŻELAZNEJ
Warszawsko-Terespolskiej.

Podaje do wiadomości osób interesowanych, że ekspedycja transportów prywatnych, wysyłanych za frachtem zwyyczajnym na drogę Odeską aż do nowego zawiadomienia powstrzymaną została. 2—3—815

ZARZĄD

DROGI ŻELAZNEJ
Warszawsko-Terespolskiej.

Podaje do wiadomości osób interesowanych, że w skutek przywrócenia na drodze Odeskiej prawidłowego ruchu, Droga Żelazna Warszawsko-Terespolska przyjmuje obecnie przeznaczone na drogę Odeską transporty prywatne w takim zakresie, jaki miał miejsce przed wstrzymaniem ruchu. —700—3—3

Potrzebna jest natychmiast na prowincję
Nauczycielka lub Nauczyciel

posiadający bardzo dobrze języki francuzki i niemiecki, muzykę i inne klasyczne nauki, do dwojga dzieci. Reflektujący, zechcą się zgłaszać dla przedstawienia kwalifikacji i warunków swoich, do sklepu galanterji W-go Skórzewskiego, przy ulicy Marszałkowskiej w domu pod Nrem 57. —690—2—2

Nauczyciel języka niemieckiego

udziela lekcji w konwersacji, za przystępną cenę, tak za domem, jak i u siebie, w lekcyjach pojedynczych jak i zbiorowych. Wiadomość, ulica Długa Nr 22, mieszkania Nr 8, w poprzecznej oficynie 1 piętro, od 3 do 5. —221—4—6

Kto by potrzebował

Rzadcy domu

z kaucją, obeznanego z tą czynnością, który jako posiadający znajomość przepisów policyjnych, sądownictwa, buchalterji i języka rosyjskiego, mógłby sprawować obowiązki plenipotenta pod każdym względem. Zyczący raczy nadesłać swój adres do Redakcji Kurjera Warszawskiego pod lit. W. S. a interesant zgłosi się zaraz. —323—3—3

Młody człowiek, lat 34, edukowany w Ko-ler, posiadający gruntownie język Rosyjski i polski, mniej więcej francuzki i niemiecki i buchalterję kassową, obecnie zbiegłem okoliczności pozabawiony czynności i przeszło miesiące nie mogący wynaleźć odpowiedniej pracy. Uprzejmie prosi o jakkolwiek pracę biurową lub nauczycielską, za umiarkowanym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty uprasza złożyć w Redakcji tego pisma pod literami **J. G.** 1—1 — 763 —

MASZYNY do Pończoch z nowym ulepszeniem, jedynie w Składzie ulica Królewska Nr 23.

Polski Skład Nici, Włóczki, Bawełny 4, 6 i 8 drutowe, funt po 75 i 85 kop.; Wełna jedwabna, po rs. 4 kop. 50. Ulica hr. Berga Nr 11.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 (13) Stycznia 1878 r. Nowo otworzyłem przy ulicy Marszałkowskiej Nr 53, róg Siennej.

Handel Win, Towarów Kolonialnych i Delikatesów

POD FIRMA:

JULJAN ZAHORSKI.

Kilkunasto-letnia praktyka w tym zawodzie, tak w kraju jak za granicą, pozwala mi spodziewać się, że pracując dziś pod własną firmą, zjednać sobie potrafię zaufanie i względy Publiczności. Zaopatrzywszy Handel mój we wszelkie gatunki Win Węgierskich, od najłżejszych samorodnych do bardzo starych Tokai wytrawnych i Maślaczy; Francuzkich, Burgundzkich, Hiszpańskich, Portugalskich, Włoskich, Austrjackich, Reńskich, Cypryjskich, Szampańskich różnych marek. oraz Węgierskie czerwone: Buday, Egri i Erlauer pochodzący z piwnie Arcybiskupa z Erlau; Miodów polskich i węgierskich, Portary, Piwa, Rummy i Likwory zagraniczne, Herbatę firmy Braci Popów z Moskwy, Cukier wszelkie gatunki Kawy, Sery krajowe i zagraniczne, Musztardy, Buljony, Makarony włoskie, Oliwę prawdziwą Luca, Sardynki, Kawior, Sledzie hollenderskie, Marmolady, Owoce marsylskie z cukru, Czekolady słowem, wszelkie towary kolonialne i delikatesy; dolożę z mej strony wszelkich starań, by ciągłym doborem zdrowych i świeżych towarów, a przedewszystkiem umiarkowaną ceną—zasłużyć sobie na względy Szanownej tutejszej Publiczności.

2-6 — 695 —

TRAN RYBI PANKREATYCZNY D-ra DAFRESNE'A

przyjęty w paryżkich szpitalach wojskowych i cywilnych.

Tran ten przedstawia się pod postacią śmietany powabnej dla oka, przyjemnego smaku. Rozpuszczany jest w wodzie, mleku, czekoladzie, kawie i buljonie, łatwy do trawienia i przyjmuje się bez żadnego wstępu, zarówno przez dzieci jak i osoby dorosłe. Dostać można w Składach Materiałów Aptecznych PP. Mrozowskiego, Gallego, Spiessa, K. Sierzputowskiego i w aptekach L. Ziemińskiego i K. Lilpopy.

—0 — 20854 —

(Gazeta Lekarska).

MASZYNY DO POŃCZOCH

po rs. 40, 42, 44, 46, 48, 54 i 58.

Maszyny do Pończoch Amerykańskie.
Maszyny do Pończoch Angielskie nowo ulepszone.

JULJAN BERG, Skład Maszyn, 10 Miodowa 10.

2-6 — 433 —

JEDYNYM NAJPRAKTYCZNIJSZYM

środkiem dla nadania siwym włosom pierwotnego koloru, uznano w naszych czasach amerykański płyn Doktora Tefnsona pod nazwiskiem **Indiana**. Płyn ten zawierający się w jednej flaszce, bez pomocy innych płynów, w ciągu jednej doby nadaje włosom kolor pożądany Blond, Chatain ot noir.—Cena rs. 3 kop. 50, z przesyłką rs. 4.—Skład w Warszawie, Hotel Angielski, ulica Wierzbowa.—Kosmetyczny Magazyn Dobrzańskiego.

3-6

— 21547 —

DOMINA

DO WYNAJĘCIA

morantkowe i atlasowe z różnemi kapturami, strojnie i gustownie przybranemi.

od rs. 1 kop. 95.

w Magazynie Ubiórów Damskich

Ferdynanda Cara

Ulica Miodowa Nr 15

3-4 — 541 —

MOKRY PUDER,

(Poudre liquide, La beauté Eternelle). Żaden ze środków kosmetycznych nie pozyskał tak olbrzymiej popularności przy toalecie damskiej, jak różnych gatunków pudry. Użycie tego niewinnego środka przedstawia się nader subiekcyjną operacją. Temperatura powietrza i wyparowanie twarzy, zmusza, aby używające pudru powtarzały to kilkakrotnie na dzień. Puder zaś który my tu zalecamy, płynny (pod nazwiskiem „La beauté Eternelle“) rozstrzyga to zadanie raz na zawsze: użyty raz na dzień przy toalecie porannej, pozostaje niezmiennym do dnia następnego.—Cena rs. 1 kop. 50.

Kosmetyczny Magazyn Dobrzańskiego,

3-6 — 21549 —

ulica Wierzbowa, Hotel Angielski.

UJEŹDŻALNIA

Bogumila Krause

ulica Żórawia, Nr 1800, blisko rogu Marszałkowskiej.

Zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż w ujeżdżalni mojej udzielają się lekcje konnej jazdy Panom, Paniom i dzieciom, przy niezbędnych objaśnieniach w językach: polskim, ruskim, francuzkim i niemieckim, wedle życzenia interesowanych osób.

Ujeżdżanie koni odbywa się w jaknajkrótszym przeciągu czasu, z uwzględnieniem wymagań wyższej szkoły jazdy, według najnowszej metody. Ludzie stajenni i stangreci, zostający w obowiązku u osób z wyższych sfer towarzysstwa, przyjmowani są na naukę. Konie na stajni z całonocnym utrzymaniem, jakoteż przeznaczona na sprzedaż, również są przyjmowane. Przytem znajduje się znaczny wybór starannie ujeżdżonych wierzchowych koni do wynajęcia i do sprzedaży. 42-0 — 12364 —

Skład Materiałów Aptecznych

A. F. GALLE,

w WARSZAWIE,

Senatorska Nr 467 b, nowy 18,

naprzeciw kościoła Ś-go Antoniego.

POLECA:

- Najlepszą Oliwę prowancką.
- Ocet stołowy czerwony, do sałat, majonezów marynat, butelka kop. 50.
- Soki (syropy): malinowy, wiśniowy, porzeczkowy, na butelki.
- Sól stołową chemicznie czystą, w najmniejszym proszku, śnieżnej białości, w oryginalnem angielskiem opakowaniu, funt kop. 20.
- Krochmal Hollenderski, prawdziwy pszenny, w paczkach jednofuntowych.
- Farbki do bielizny, w najlepszych gatunkach.
- Francuzkie Perfumy i Olejki do włosów na fenty i luty.
- Olejek do wody Kolońskiej, (6 łutów na garniec najlepszego spirytusa).
- Proszek Perski Dalmacki i Kaukazki.
- Proszek do czyszczenia metali.
- Proszek do czyszczenia metali i przedmiotów lakierowanych.
- Masa do zaprawiania posadzek.
- Benzyna we flaszeczkach i na balony.
- Oliwa do palenia i do maszyn.
- Smarewidło belgijskie w baryłkach i puszkach.
- Masiona, olejki i artykuły używane w gorzelnictwie, materiały Apteczne, przetwory chemiczne i Farby.
- Artykuły powyższe nabywać można po takich samych cenach w Apteczce W-go K. Larowskiego, ulica Marszałkowska Nr 59.

—0—12005

